17-1 TBC következtében kialakult funkciózavar / fogyatékosság miatt szükséges rehabilitáció ellátási programja

I. szint 1903 szakmakód (felnőtt) 2205 szakmakód (gyermek)

Tbc a Mycobacterium tuberculosis által okozott krónikus bakteriális infekció, mely általában a tüdőt betegíti meg, de ritkán más szerveket is érinthet. A fertőzés inhaláció útján terjed. Az infekcióra prediszponáló tényezők az immunstátusz károsodásával járó állapotok (betegségek/élvezeti szerek abuzusa / immunstátuszt befolyásoló gyógyszerek tartós alkalmazása). A betegség következményeként légzőszervi- (obstruktív, restriktív vagy vegyes ventilációs zavar), és (társbántalmak, hosszú időtartamú gyógyszeres kezelés mellékhatásaként) egyéb szervi károsodások (máj, bélrendszer, stb) alakulhatnak ki. A rehabilitáció, melyre az aktív ellátást követően kerül sor, elősegíti a beteg fizikai állapotának javulását, terhelési kapacitásának optimalizálását, a rizikófaktorok (dohányzás, alkohol-drogabuzus, rossz higiénés körülmények) eliminálását, továbbá a beteg és környezetének edukációját, pszichoszociális támogását, mely a szekunder prevenciót szolgálja. Cél a beteg önellátási képességének biztosítása, relapszus elkerülése (lehetőség szerinti) munkaképesség visszaállítása.

1. **A páciensek állapotának jellemzése**

   1.1. Betegség / baleset / rendellenesség és a kialakult károsodás / funkciózavar / fogyatékosság leírása

   Lásd a NEAK honlapján közzétett kitöltési útmutatót, illetve törzseket, továbbá a 6. pont tartalmazza a szakmai ajánlást.

   1.2. Állapot-súlyosság: A rehabilitációra kerülő személyek állapot-súlyossága a program kezdetén limitek megadásával: **súlyos / közepesen súlyos / enyhe**

   1.3. Humánerőforrás

   1.3.1. Ápolói szükséglet: **közepes**

   1.3.2. Specifikus szakdolgozói szükséglet: **alapcsomag:** fizikoterápiás szakasszisztens, gyógytornász, szociális munkás, pszichológus, dietetikus, pedagógus

   1.4. Fogyóanyag szükséglet

   1.4.1. Napi átlagos gyógyszer szükséglet: **közepes**

   Alapbetegség(ek) miatt szükséges típusos gyógyszerek: Isonicid, Pyrazinamid, Ethambutol, Streptomycin, Rifampicin, polyresistens tbc esetén fentiek kiegészülhetnek speciális ellátás 00027 rendelet szerint: OENO Kód: 85900-85905

   Rehabilitáció során szükséges gyógyszerek: fentiek kiegészülve tápláltsági állapot javítását célzó gyógyszerekkel, táplálékkiegészítőkkel, vitaminokkal és a

légzőszervi tünetek, maradványtünetek miatt indikált szerekkel: hörgtágítók, gyulladáscsökkentők, köptetők, nyákoldók, mucoregulansok, oxigén.

1.4.2. Napi átlagos kötszer- egyéb orvosi és orvostechnikai anyag szükséglet: közepes

Alapbetegség(ek) miatt a rehabilitáció alatt is gyakran szükséges anyagok: maszk, egyszerhasználatos köpeny, kesztyű, higiénés rendszabályok betartása, fertőtlenítés.

1.4.3. Napi átlagos diagnosztikai anyag (fogyóeszköz) szükséglet: kicsi

Alapbetegség(ek) miatt szükséges diagnosztikai anyagok: nincs speciális igény

Rehabilitáció alatt szükséges diagnosztikai anyagok: nincs speciális igény

2. Betegutak leírása

2.1. Hogyan kerül a páciens rehabilitációra?

Közvetlenül akut kórházi osztályról, szakambulanciáról, háziorvosi praxisból, nem akut kórházi osztályról

2.2. Mi a jellemzője az adott betegcsoportnak a rehabilitációs ellátás időzítésére vonatkozóan?

Aktív ellátást követően **programozható**, de időben előre sorolandó

3. A rehabilitációs ellátó helyre vonatkozó kívánalmak leírása

3.1. Fekvőbeteg ellátás – súlyos állapotban, alapcsomag, I. szint. Tartama: **14-60 nap,**

3.2. Járóbeteg ellátás – középsúlyos, enyhe állapotban (ez a gyakoribb). Alapcsomag, szakrendelő (I. szint). Tartama: **14-60 nap**

Folytatólagos ambuláns ellátásban (kontrollok, döntés a további rehabilitációs szükségletről) milyen programokra lehet szükség a szokványos ellenőrzésen túl?

Program(ok): 3 havonta kontroll, állapotfelmérés, sz.e. terápiás terv módosítás

Ellátási szint: Járóbetegellátásban

6 hónapon belül várható /javasolt/szükségesnek tartott kapcsolódó ellátás: (karbantartás) rekondicionálás

4. A rehabilitációs terápiás program kötelezően elvégzendő és dokumentálandó elemei az adott betegcsoportban – alapcsomag a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint

5. A rehabilitáció eredményességének értékelése

5.1. Változást jellemző teszteredmények:

- **FNO,**
- **FIM motoros funkciók és FIM összes (kötelező), valamint**
- **további tesztek a funkciózavar függvényében a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint:** Barthel-index, 6 perces járásteszt, nyugalmi légzésfunkció (FEV1ref%), VCref%, CAT, MMRC. 8 éves kor alatti gyermekek esetében célskála alkalmazása javasolt.

5.2. Kimeneti jellemzők

Testsúlycsökkenéssel járó esetben (BMI 21 kg/m2) BMI növekedése a kiindulási értékhez képest

Betegoktatás: a beteg és környezetének (családtagok) oktatása, rizikófaktorok ismertetése, higiénés rendszabályok ismertetése

Társbántalmak következményeinek felmérése, ezek kezelése/gondozása

Pszichés és szociális támogatás az önellátási és munkaképesség visszaállítása céljából

Gyermekkorúaknál: a közösségbe való visszatérés és beleilleszkedés elősegítése, iskoláskor előtti és iskolai rehabilitáció

Munkaképes korosztálynál: a foglalkozás ismeretében szükség lehet foglalkozási rehabilitáció irányításra

Szociális szükséglet: Idős, segítségre szoruló esetben házi szociális szolgálattal való kapcsolatfelvétel, egyéb szociális lehetőségek.

6. Szakmai ajánlás

6.1. BNO1

A1500	Tüdőgümőkór, a köpet mikroszkópos vizsgálatával, tenyésztéssel vagy anélkül igazolt
A1501	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, caverna nincs, egyoldali
A1502	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, caverna nincs, kétoldali
A1503	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, cavarnás, egyoldali
A1504	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, cavarnás, kétoldali
A1505	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, recidiva, caverna nincs
A1506	Tüdőgümőkór, mikroszkópos pozitiv, recidiva, cavernával
A150A	Tüdőgümőkór, köpet mikr. vizsg. teny.-el, vagy anélk. ig. polirezist.
A1510	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel igazolt
A1511	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, caverna nincs, egyoldali
A1512	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, caverna nincs, kétoldali
A1513	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, cavernás, egyoldali
A1514	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, cavernás, kétoldali
A1515	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, recidiva, egyoldali
A1516	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel pozitiv, recidiva, kétoldali
A151A	Tüdőgümőkór, csak tenyésztéssel igazolt - polirezisztens kórokozóval
A1520	Tüdőgümőkór, szövettani vizsgálattal kimutatott
A1521	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, caverna nincs, egyoldali
A1522	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, caverna nincs, kétoldali
A1523	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, cavernás, egyoldali
A1524	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, cavernás, kétoldali
A1525	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, recidiva, egyoldali

A1526	Tüdőgümőkór, szövettani vizsg.-al igazolt, recidiva, kétoldali
A1530	Tüdőgümőkór, k.m.n. módon igazolt
A1531	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, caverna nincs, egyoldali
A1532	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, caverna nincs, kétoldali
A1533	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, cavernával, egyoldali
A1534	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, cavernával kétoldali
A1535	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, recidiva, egyoldali
A1536	Tüdőgümőkór. k.m.n. módon igazolt, recidiva, kétoldali
A1540	Mellkasi nyirokcsomó gümőkór, bakter. és szövettannal igazolt
A1541	Hilusi nyirokcsomó gümőkór, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A1542	Mediastinalis nyirokcsomó gümőkór, bakt. és/vagy szöv.vizsg. igazolt
A1543	Tracheobronchiális nyirokcsomó gümőkór, bakt. és/vagy szöv.vizsg.igaz
A1553	Trachea gümőkór, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A1554	Bronchus gümőkór, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A155A	A gége,légcső és hörgők gümókórja,bakt. és szöv. vizsg. ig. polirezist
A1560	Gümőkóros mellhártyagyulladás, bakter. és szövettannal igazolt
A1561	Pleuritis - gümőkóros, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A1562	Empyema - gümőkóros, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A156A	Gümőkóros mellhártyagyull., bakt. és szöv. vizsg.-tal ig. polirezist.
A1570	Elsődleges légzőszervi gümőkór, bakter. és szövettannal igazolt
A1571	Tüdő primaer complexus, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A1572	Nyirokcsomó gümőkór (elsődleges), bakt. és/vagy szöv.vizsg. igazolt
A1573	Pleuritis - gümőkóros (elsődleges), bakt. és/vagy szöv.vizsg. igazolt
A1574	Empyema - gümőkóros (elsődleges), bakt. és/vagy szöv. vizsg. igazolt
A1580	Egyéb légzőszervi gümőkór, bakter. és szövettannal igazolt
A1581	Mediastinalis gümőkór, bakt. és/vagy szövett. vizsg. igazolt
A1590	K.m.n. légzőszervi gümőkór, bakter. és szövettannal igazolt
A1600	Tüdőgümőkór, negatív bakter. és szövettani vizsgálati eredménnyel
A1601	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. caverna nélk., egyoldali
A1602	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. caverna nélk., kétoldali
A1603	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. cavernával, egyoldali
A1604	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. cavernával, kétoldali
A1605	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. recidiva, egyoldali
A1606	Tüdőgümőkór, neg. bakt. és szövettani eredm. recidiva, kétoldali
A1610	Tüdőgümőkór, bakteriológiai és szövettani vizsgálat nélkül
A1611	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. caverna nélk., egyoldali
A1612	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. caverna nélk., kétoldali
A1613	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. cavernával, egyoldali
A1614	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. cavernával, kétoldali
A1615	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. recidiva, egyoldali
A1616	Tüdőgümőkór, bakt.és szövettani vizsg. nélk. recidiva, kétoldali
A1620	Tüdőgümőkór, bakteriológiai vagy szövettani vizsgálat említése nélkül
A1621	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk.caverna nélk., egyold
A1622	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk.caverna nélk., kétold
A1623	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk. cavernával, egyold
A1624	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk. cavernával kétoldali

A1625	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk. recidiva, egyoldali
A1626	Tüdőgümőkór, bakt.és/vagy szövet.vizsg.eml.nélk. recidiva, kétoldali
A1630	Mellkasi nyirokcsomó gümőkór, bakter. vagy szövettan említése nélkül
A1631	Hilusi nyirokcsomó gükőkór, bakt. vagy szöv.vizsgálat emlitése nélkül
A1632	Mediastinalis nyirokcsomó gümőkór, bakt. vagy szöv.vizsg. eml. nélkül
A1633	Tracheobronchialis nyirokcsomó gümőkór, bakt. v. szöv.vizsg.eml.nélkül
A1643	Trachea gümőkór, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1644	Bronchus gümőkór, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1650	Gümőkóros mellhártyagyulladás, bakter. vagy szövettan említése nélkül
A1651	Pleuritis - gümőkóros, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1652	Empyema - gümőkóros, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1670	Primaer légzőszervi gümőkór, bakter. vagy szövettan említése nélkül
A1671	Tüdő primer-comlexus, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1672	Mellkasi nyirokcsomó primer gümőkór bakt. vagy szöv.vizsg. eml.nélkül
A1673	Elsődleges, gümőkóros pleuritis, bakt. vagy szöv.vizsgálat emlitése
A1674	Elsődleges, gümőkóros empyema, bakt. vagy szöv.vizsg. emlitése nélkül
A1680	Egyéb légzőszervi gümőkor, bakter. vagy szövettan említése nélkül
A1681	Mediastinalis gümőkór, bakt. vagy szövett. vizsg. emlitése nélkül
A1690	Légzőszervi gümőkór k.m.n., bakter. vagy szövettan említése nélkül
A199A	Miliáris gümőkór k.m.n. ..-polirezisztens kórokozóval.

6.2. BNO3

J4400	Idült obstructiv tüdőbetegség heveny alsó légúti fertőzéssel
J4410	Idült obstructiv tüdőbetegség heveny fellángolással, k.m.n.
J4480	Egyéb meghatározott idült obstructiv tüdőbetegség
J4490	Idült obstructiv tüdőbetegség, k.m.n.
J9500	Tracheostomia malfunctio
J9580	Egyéb beavatkozás utáni légzési rendellenességek
J9590	Beavatkozás utáni légzési rendellenesség, k.m.n.
J9610	Idült légzési elégtelenség
J9690	Légzési elégtelenség, k.m.n.
J9800	A hörgők máshova nem osztályozott betegségei
J9810	Tüdőcollapsus
J9820	Interstitialis emphysema
J9830	Compensatoricus emphysema
J9840	A tüdő egyéb rendellenességei
J9860	A rekeszizom rendellenességei
J9880	Egyéb meghatározott légzési rendellenességek
J9890	Légzési rendellenesség, k.m.n.
R0600	Dyspnoe
R2620	Járási nehézség m.n.o.
R2680	Járási és mobilitás egyéb és k.m.n. rendellenessége
R9420	A tüdő funkcionális vizsgálatainak kóros eredményei

6.3. FNO-k

b440	Légzési funkciók
b445	A légzőizmok funkciói
b455	A terheléstolerancia funkciói
d240	A stressz és más pszichés terhek kezelése

b122	Általános pszichoszociális funkciók
b134	Alvásfunkciók
b280	Fájdalom érzése
b420	Vérnyomásfunkciók
b460	A cardiovascularis és légzési funkciókhoz társuló érzetek
b530	Testsúlymegtartási funkciók
d410	Az alaptesthelyzet változtatása
d460	Helyváltoztatás különböző helyszíneken
d540	Öltözködés
d550	Étkezés
d570	Egészségmegőrzés
d640	Házimunka végzése
d760	Családi kapcsolatok